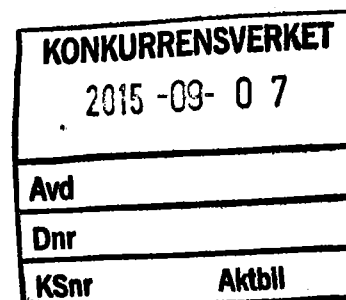

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ

DOM
2015-09-04
Meddelad i
Umeå

Mål nr
1046-15

SÖKANDE

AcadeMedia Eductus AB, 556527-4007
Box 213
101 24 Stockholm

Ombud: Advokat Malin Wallin och jur.kand. Anna Wennberg
MAQS Law Firm Advokatbyrå AB
Box 7009
103 86 Stockholm

MOTPART

Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 53159

Postadress
Box 193
901 05 Umeå

Besöksadress
Nygatan 45
(Tingshuset)

Telefon
090-17 74 00
E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se

Telefax
090-13 75 88

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Västerbottens läns landsting (Landstinget) har beslutat att avbryta sin upphandling av språkutbildning (dnr VLL 1663-2014). Som skäl härför angavs bristande konkurrens då endast ett anbud återstod.

AcadeMedia Eductus AB (Eductus) ansöker i förvaltningsrätten om överprövning av Landstingets beslut att avbryta upphandlingen.

Landstinget motsätter sig bifall till ansökan.

PARTERNAS ANFÖRANDE

Eductus anför bl.a. följande.

Vid sista anbudsdag hade Eductus och Folkuniversitetet lämnat anbud. Efter genomförd kvalificering och utvärdering fattade Landstinget tilldelningsbeslut enligt vilket Folkuniversitetet tilldelades ramavtal eftersom de ansågs ha lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Eductus begärde överprövning. Den 18 maj 2015 meddelade Förvaltningsrätten i Umeå dom (mål nr 352-15). Domstolen beslutade att upphandlingen inte fick avslutas förrän rättelse gjorts genom ny prövning av anbuderna. Landstinget meddelade den 8 juni 2015 sitt beslut att avbryta upphandlingen.

Någon skyldighet att avbryta upphandlingen då endast en leverantör återstår finns inte utan ett avbrytande måste prövas utifrån omständigheterna i det enskilda fallet.

Syftet med konkurrens är att den upphandlande myndigheten ska kunna jämföra priser eller andra kännetecken hos anbud för att sedan tilldela kontrakt till det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Båda anbuderna har varit

konkurrenskraftiga och gett Landstinget möjlighet att jämföra kvalitet och pris, vilket Landstinget har gjort. I detta skede var Landstinget således nöjda med konkurrensbilden som bestod av två leverantörer varav de avsåg att teckna avtal med den ene.

Förvaltningsrättens avgörande har sin grund i att Folkuniversitetet inte undertecknat sitt anbud på ett sådant sätt att alla skall-krav uppfyllts. Den uppkomna situationen skiljer sig betydligt från situationer där anbudsgivare faller bort för att de inte har tillräcklig ekonomisk kapacitet, teknisk förmåga eller där kravställningen i övrigt medfört att anbud faller bort i kvalificeringsfasen. En bedömning måste göras utifrån hela konkurrensituationen och i denna upphandling har det förelegat verklig konkurrens.

Att Landstinget vill avbryta upphandlingen kan inte tolkas på annat sätt än att det sker som en direkt följd av förvaltningsrättens dom och att man inte önskar teckna avtal med Eductus. Detta indikeras också av att Landstinget innan tilldelningsbeslutet prispförhandlat med Folkuniversitetet men inte med Eductus, en fråga som dock inte prövades av förvaltningsrätten. Vid ny upphandling ges alltså Folkuniversitetet ny möjlighet att uppfylla redan nu ställda skall-krav och att också anpassa sitt pris till Eductus. Detta är inte i enlighet med likabehandlingsprincipen.

Att per automatik acceptera ett avbrytande när det finns enbart ett kvalificerat anbud leder till ett oproportionerligt resultat och öppnar upp för kringgåenden av LOU där en upphandlande myndighet får möjlighet att avbryta en upphandling med bara två anbudsgivare för att med säkerhet kunna välja den man önskar istället för den med det bästa anbudet.

Något sakligt skäl för att avbryta upphandlingen finns inte. Det har därmed skett i strid med de grundläggande principerna för upphandling samt LOU. Detta har som direkt följd lett till att Eductus inte tilldelats ramavtal i upp-

handlingen. Det är därmed tydligt att Eductus lidit eller riskerar att lida skada.

Landstinget anför bl.a. följande.

Förvaltningsrätten förordnade i mål nr 352-15 att upphandlingen skulle rättas genom ny prövning av anbuden. Då Landstinget i enlighet med förvaltningsrättens avgörande diskvalificerat anbudet från Folkuniversitetet kvarstod endast ett anbud. Landstinget beslutade därför att avbryta upphandlingen på grund av bristande konkurrens.

Det är korrekt att Landstinget inte är skyldiga att avbryta upphandlingen på grund av att endast ett giltigt anbud kvarstår. Denna möjlighet har dock accepterats i rättspraxis som sakligt skäl för att avbryta en upphandling, se bl.a. RÅ 2008 ref. 35. Skälen till att inkomna anbud diskvalificerats saknar betydelse för en upphandlande myndighets rätt att avbryta upphandlingen i den uppkomna situationen.

Att Landstinget inte förhandlat med Eductus innan tilldelningsbeslut stämmer inte, vilket visas av bifogad bilaga.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU).

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

För att en upphandlande myndighet ska ha rätt att avbryta en pågående

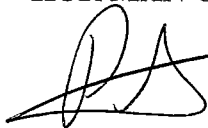
upphandling krävs att myndigheten kan presentera sakligt godtagbara skäl för avbrytandebeslutet och att myndigheten när den fattar ett sådant beslut iakttar de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna om bl.a. likabehandling, transparens och icke-diskriminering.

Frågan i målet är om Landstinget har haft sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen.

Det skäl som Landstinget har angett för att avbryta upphandlingen är bristande konkurrens då endast ett anbud återstår. Situationen i förevarande mål är att ett av två inkomna anbud i upphandlingen, efter avgörande från förvaltningsrätten, diskvalificerats då det inte uppfyllt samtliga i förfrågningsunderlaget uppställda obligatoriska krav. Högsta förvaltningsdomstolen fann i avgörandet RÅ 2008 ref. 35 att det var ett godtagbart skäl att avbryta en upphandling när endast ett anbud återstod efter prövning av skall-kraven. Vidare framgår av EU-domstolens avgörande i mål C-27/98 att en upphandlande myndighet inte är skyldig att ingå avtal i de fall endast en anbudsgivare har den lämplighet som krävs.

På grund av det anförda anser förvaltningsrätten att Landstinget har haft sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen. Vid sådant förhållande, och då vad som anförts av Eductus inte medför att de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna trätts förnär, ska ansökan avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU)

Patrik Södergren
Rådman

Målet har föredragits av Christina Röckner.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.